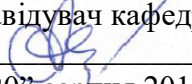

Бердянський державний педагогічний університет
Кафедра соціальної роботи та інклюзивної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

 Петровська К. В.

“20” серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
підготовки здобувачів I рівня вищої освіти

СВ 06

СОЦІАЛЬНА ТА ДЕМОГРАФІЧНА СТАТИСТИКА ТА МОНІТОРИНГ

(назва навчальної дисципліни)

Спеціальність 231 Соціальна робота

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Соціальна робота та соціальна педагогіка»

(назва освітньо-професійної програми)

Спеціалізація соціальна педагогіка

(назва спеціалізації)

Факультет дошкільної, спеціальної та соціальної освіти

(назва факультету)

Бердянськ, 2019 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Соціальна та демографічна статистика та моніторинг» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 231 Соціальна робота
(код і назва спеціальності)

Освітньо-професійної програми «Соціальна робота та соціальна педагогіка»

Розробники:

Попова Анастасія Сергіївна, кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти .

Робочу програму погоджено проектною групою освітньої програми «Соціальна робота та соціальна педагогіка» та схвалено на засіданні кафедри соціальної роботи та інклюзивної освіти від “20” серпня 2019 року (протокол № 1).

Завідувач кафедри

соціальної роботи та інклюзивної освіти

(підпис)

(К. В. Петровська)

(прізвище та ініціали)

Гарант освітньо-професійної програми

(підпис)

(А. О. Тургенєва)

(прізвище та ініціали)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>23 Соціальна робота</u> (шифр і назва)	Нормативна / (за вибором)	
	Спеціальність <u>231 Соціальна робота</u> (шифр і назва)		
Модулів – 1	Освітньо-професійна програма «Соціальна робота та соціальна педагогіка»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 6		3-й	3-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
Мова навчання: українська		6-й	6-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	-	10
		Практичні, семінарські	
		-	6
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		-	74
		Індивідуальні завдання: 11	
Вид контролю: Залік			

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для заочної форми навчання – 16/74 (18%/82%).

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціальна та демографічна статистика та моніторинг» є формування системи знань про відтворення населення та його основні закономірності; про закономірності й тенденції, що складаються у соціальній сфері життя суспільства; вивчення масових соціальних явищ і процесів; опанування методів їх кількісної оцінки й аналізу; встановлення й вимірювання взаємозв'язків демографічних і соціальних процесів; набуття навичок їх моделювання й оцінки перспектив, а також впливу на суспільний розвиток.

Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- засвоєння здобувачами вищої освіти основних положень демографії, соціальної статистики та моніторингу соціальних процесів з метою практичного застосування отриманих знань;
- опанування навичками аналізу та прогнозування демографічних явищ, процесів;
- оволодіння знаннями та навичками, необхідними для здійснення статистичного дослідження в умовах професійної діяльності.

Основні результати навчання і компетентності згідно з вимогами освітньо-професійної програми:

№ з/п	Програмні компетентності	Компетентності	Результати навчання
1.	ЗК-7	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.	ПР-5 Здатен аналізувати соціальні відносини, соціальні проблеми конкретного соціального оточення, умови функціонування.
2.	ФК-8	Здатність до диференціювання видів професійної документації та ведення її відповідно до чинних нормативних вимог у соціальній сфері.	ПР-9 Здатен упорядковувати та інтегрувати доцільні технології соціальної допомоги та соціального захисту.

2. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основи демографії

1.1. Предмет, задачі та джерела інформації демографії

Історія розвитку та становлення демографії як науки. Предмет, об'єкт, завдання та основні категорії демографії. Методологія демографії. Джерела інформації демографічної науки.

1.2. Чисельність і структура населення

Поняття та показники чисельності населення. Структура населення. Поняття статево-вікової структури населення. Показники віку. Поняття шлюбно-сімейної структури населення. Показники шлюбності та розлучуваності.

Тема 2. Демографічні процеси у структурі населення

2.1. Демографічний аналіз відтворення населення

Поняття відтворення та руху населення. Народжуваність і репродуктивна поведінка населення. Показники народжуваності. Смертність як демографічна категорія. Показники смертності.

2.2. Прогнозування та регулювання демографічних процесів

Сутність та види демографічного прогнозу. Методи демографічного прогнозування. Регулювання демографічних процесів.

Тема 3. Концептуальні засади соціальної статистики.

3.1. Предмет та завдання соціальної статистики. Суспільство як об'єкт соціальної статистики.

Соціальна статистика як наука. Напрямки соціальної статистики. Джерела інформації соціальної статистики.

3.2. Статистика рівня життя, доходів і витрат населення

Сутність категорії «рівень життя населення». Система статистичних показників рівня життя населення. Види і склад доходів населення. Витрати домашніх господарств, їхній склад і структура.

Тема 4. Соціальна статистика соціальної сфери

4.1. Статистика соціального захисту населення

Поняття та завдання соціального захисту населення. Види соціального забезпечення і соціальної допомоги. Показники статистики пенсійного забезпечення населення. Показники статистики соціальної допомоги. Статистичне оцінювання стану та ефективності соціального захисту населення.

4.2. Прикладні аспекти застосування соціальної статистики щодо ефективності програм соціальної допомоги

Основні методологічні положення щодо ставлення суспільства до чинної в Україні системи соціальної допомоги й оцінки її ефективності. Система статистичних показників, які розробляються за результатами

опитування населення щодо ефективності програм соціальної допомоги. Правила проведення статистичного дослідження.

Тема 5. Соціальний моніторинг: технологічний аспект

5.1. Соціальний моніторинг: визначення, форми, принципи організації

Загальна характеристика соціального моніторингу, його завдання, функції та принципи. Класифікація видів моніторингу. Організації, які здійснюють моніторингові дослідження в Україні і світі.

5.2. Класифікація технологій соціальних моніторингових досліджень (Центр соціальний моніторинг, SOCIS)

Кількісні технології соціальних досліджень (статистичні, соціологічні). Якісні технології соціальних досліджень (соціологічні, соціально-психологічні, психологічні та ін.). Комплексні та інтегративні технології соціальних досліджень (комплексна соціальна експертиза, комплексні локальні та регіональні моніторингові дослідження, методика швидкої оцінки проблем мікросоціуму, метод «проблемного колеса» та ін.). Альтернативні технології соціальних моніторингових досліджень (секретні, парапсихологічні тощо).

Тема 6. Соціальний моніторинг у системі соціальної роботи

6.1. Теоретичні аспекти застосування соціального моніторингу у практиці соціальної роботи

Соціальний моніторинг у соціальній роботі. Соціально-статистична діагностика у системі соціальної роботи. Моніторинг та оцінка якості соціальних послуг. Моніторинг соціальних програм.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с.р.		л	п	лаб.	інд.	С.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Тема 1. Основи демографії												
1.1. Предмет, задачі та джерела інформації демографії							8	2	-			6
1.2. Чисельність і структура населення							7	-	2			5
Разом за тема 1							15	2	2			11
Тема 2. Демографічні процеси у структурі населення												
2.1. Демографічний аналіз відтворення населення							8	2	-			6
2.2. Прогнозування та регулювання демографічних процесів							7	-	2			5
Разом за темою 2							15	2	2			11
Тема 3. Концептуальні засади соціальної статистики												
3.1. Предмет та завдання соціальної статистики. Суспільство як об'єкт соціальної статистики							8	2	-			6
3.2. Статистика рівня життя, доходів і витрат населення							7	2	-			5
Разом за темою 3							15	4	-			11
Тема 4. Соціальна статистика соціальної сфери												
4.1. Статистика соціального захисту населення							8	-	-			8
4.2. Прикладні аспекти застосування соціальної статистики щодо ефективності програм соціальної допомоги							7	-	2			5

Разом за темою 4							15	-	2			13
Тема 5. Соціальний моніторинг: технологічний аспект												
5.1. Соціальний моніторинг: визначення, форми, принципи організації							8	2	-			6
5.2. Класифікація технологій соціальних моніторингових досліджень							7	-	-			7
Разом за темою 5							15	2	-			13
Тема 6. Соціальний моніторинг у системі соціальної роботи												
6.1.-6.2. Теоретичні аспекти застосування соціального моніторингу у практиці соціальної роботи							15	-	-			15
Разом за темою 6							15	-	-			15
Усього годин							90	10	6			74

5. Теми лекцій

№ з/п	Назви теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	2		
1	Основи демографії	-	2
1.1	Предмет, задачі та джерела інформації демографії 1. Історія розвитку та становлення демографії як науки. 2. Предмет, об'єкт, завдання та основні категорії демографії. 3. Методологія демографії. 4. Джерела інформації демографічної науки.	-	2
2.	Демографічні процеси у структурі населення	-	2
2.1.	Демографічний аналіз відтворення населення 1. Поняття відтворення та руху населення. 2. Народжуваність і репродуктивна поведінка населення. 3. Показники народжуваності. 4. Смертність як демографічна категорія. 5. Показники смертності.	-	2
3.	Концептуальні засади соціальної статистики	-	4
3.1.	Предмет та завдання соціальної статистики. Суспільство як об'єкт соціальної статистики. 1. Соціальна статистика як наука. 2. Напрямки соціальної статистики. 3. Джерела інформації соціальної статистики.	-	2
3.2.	Статистика рівня життя, доходів і витрат населення 1. Сутність категорії «рівень життя населення». 2. Система статистичних показників рівня життя населення. 3. Види і склад доходів населення. 4. Витрати домашніх господарств, їхній склад і структура.	-	2
5.	Соціальний моніторинг: технологічний аспект	-	2
5.1.	Соціальний моніторинг: визначення, форми, принципи організації 1. Загальна характеристика соціального моніторингу, його завдання, функції та принципи. 2. Класифікація видів моніторингу. 3. Організації, які здійснюють моніторингові дослідження в Україні і світі.	-	2
Усього		-	10

6. Теми семінарських занять

№ з/п	Назви теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	2.		
1	Основи демографії	-	2
1.2.	Демографічні структури як основна категорія демографічної науки 1. Демографічні структури. 2. Поняття первинного, вторинного і третинного співвідношення статей. 3. Старіння населення: визначення, види, причини, способи вимірювання. 4. Демографічне навантаження населення: поняття, види, способи вимірювання. 5. Шлюбність як демографічна категорія. 6. Фактори розлучуваності.	-	2
2.	Демографічні процеси у структурі населення	-	2
2.1.	Відтворення населення як демографічний процес 1. Фактори народжуваності. 2. Типи репродуктивної поведінки. 3. Смертність за причинами.	-	2
4.	Соціальна статистика соціальної сфери	-	2
4.1.	Статистика споживання населенням матеріальних благ і послуг 1. Поняття потреб і споживчих комплексів. 2. Споживання населення на макрорівні. 3. Нормативи споживання і споживчі бюджети. 4. Показники споживання матеріальних благ. 5. Види послуг і показники їх споживання. 6. Аналіз динаміки рівня споживання матеріальних благ і послуг. 7. Статистичний аналіз впливу факторів на динаміку споживання.	-	2
Усього		-	6

7. Самостійна робота

№ з/п	Назви теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	2		
1.	<p>Демографічно-статистичне спостереження населення</p> <p>1. Цілі та завдання демографічно-статистичного спостереження населення.</p> <p>2. Переписи населення.</p> <p>3. Основні принципи проведення переписів населення.</p> <p>4. Поточний облік населення.</p> <p>5. Знайти таблицю показників «Розподілу населення на чоловіків і жінок в регіонах світу» і проаналізувати її дані.</p> <p>6. Знайти таблицю «Віковий склад населення» та проаналізувати її показники за останні 50 років.</p> <p>7. Знайти показники динаміки старіння населення за останні 50 років та їх проаналізувати.</p> <p>8. Дати характеристику поняттям «ранній шлюб», «продуктивний шлюб», «пізній шлюб» і проаналізувати показники цих понять в Україні за останні 20 років.</p> <p>9. Охарактеризувати статистичні показники одружених за віком подружжя.</p>	-	11
2.	<p>Демографічний аналіз відтворення населення</p> <p>1. Демографічна сітка і методи побудови таблиць.</p> <p>2. Режим відтворення населення і його показники.</p> <p>3. Демографічні моделі: стаціонарного і стабільного населення.</p> <p>4. Класифікація демографічних прогнозів</p>	-	11
3.	<p>Суспільство як об'єкт соціальної статистики</p> <p>1. Суспільство як соціальна система у структурі соціальної статистики.</p> <p>2. Історія становлення і розвитку соціальної статистики.</p> <p>3. Інтегральні показники рівня життя населення.</p> <p>4. Закон Парето (Закон розподілу доходів) у формі доповіді.</p>	-	11

4.	<p>Статистика житлових умов, побутового обслуговування та надання освітніх послуг населенню</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Поняття житлового фонду та завдання статистики житлово-комунального обслуговування. 2. Основні показники статистики житлового фонду. 3. Показники оцінки населенням житлових умов. 4. Показники стану та розвитку житлово-комунального обслуговування населення. 5. Статистичні показники побутового обслуговування населення, послуг транспорту та зв'язку. 6. Поняття освіти та класифікація рівнів освіти. 7. Рівень освіти та грамотності населення. 8. Система показників статистики освіти. 	-	13
5.	<p>Центр соціальний моніторинг та класифікація соціальних моніторингових досліджень</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Центр соціальних та маркетингових досліджень SOCIS. 2. Державна служба статистики України. 3. Аналітичний центр «Соціоконсалтинг». 4. Напрями проведення соціального моніторингу. 5. Розробити алгоритм технології соціального моніторингу явища або процесу (на вибір). 	-	13
6.	<p>Соціально-статистична діагностика у системі соціальної роботи</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Технологія діагностики у системі соціального моніторингу. 2. Методи діагностики у системі соціального моніторингу. 3. Методичні підходи і вимоги до організації діагностики у системі соціального моніторингу. 	-	15
Усього		-	74

8. Індивідуальні завдання

1. Підготувати презентацію на тему (на вибір):
 - Історія переписів населення в Україні.
 - Історія переписів населення у світі.
 - Етапи становлення демографії як науки в Україні.
 - Етапи становлення демографії як науки у світі.
 - Піраміди статево-вікового складу населення: правила побудови, методи аналізу.
2. Проаналізувати та скласти словник демографічних термінів:
 - таблицю «Природний рух населення» на сайті Державної служби статистики за 2002-2019 рр. за посиланням http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/ds/pp/pp_u/pp1018_u.html.
 - динаміку вікових коефіцієнтів народжуваності в Україні у 1980-2019 рр. на основі таблиці 6.4 (с. 92) і даних Державної служби статистики.
 - порахувати ймовірність смертності немовлят за формулою Ратса відповідно до показників, представлених Державною службою статистики України за посиланням http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/ds/pp/pp_u/pp1018_u.html
3. Скласти та проаналізувати показники:
 - «Соціальні стандарти та гарантії» за прикладом таблиці (с. 233 підручника Підгорний А. З., Самоєнкова О. В., Ольвінська Ю. О., Вітківська К. В. Соціально-демографічна статистика: Підручник // За заг. ред. канд. екон. наук, професора А. З. Підгорного. – Одеса : ФОП Гуляєва В. М., 2016. – 424 с.) за 2009 – 2019 рр. та проаналізувати її показники.
 - індексу людського розвитку для США, Європейських країн та України за 2018 рік і співвіднести його з градацією значень цього індексу (с. 247 підручника Підгорний А. З., Самоєнкова О. В., Ольвінська Ю. О., Вітківська К. В. Соціально-демографічна статистика: Підручник // За заг. ред. канд. екон. наук, професора А. З. Підгорного. – Одеса : ФОП Гуляєва В. М., 2016. – 424 с.) та проаналізувати.
 - таблицю «Структура грошових доходів населення України» за період 2014 – 2019 рр. на основі даних наведених у таблиці 4.1 на стор. 252 підручника Підгорний А. З., Самоєнкова О. В., Ольвінська Ю. О., Вітківська К. В. Соціально-демографічна статистика: Підручник // За заг. ред. канд. екон. наук, професора А. З. Підгорного. – Одеса : ФОП Гуляєва В. М., 2016. – 424 с. і даних Державної служби статистики.
4. Проаналізувати статистичні показники за напрямками: статистики культури і мистецтва.
 - Система показників закладів культури і мистецтва.
 - Статистика засобів масової інформації.
 - Статистика закладів спорту та відпочинку.
5. Представити результати розробленої технології у вигляді структурно-логічної схеми та розробити супровідну презентацію до неї у форматі Power Point.

6. Ознайомитись із Наказом Міністерства соціальної політики України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства фінансів України, Державної служби статистики України, Національної академії наук України «Про затвердження Методики проведення моніторингу та оцінювання ефективності програм соціальної підтримки населення» та зробити аналітичну довідку.

9. Методи навчання

Словесні (пояснення, розповідь, лекція, семінари бесіда; наочні (ілюстрування за допомогою електронного опорного конспекту); практичні: (вправи, дослідження); методи стимулювання навчальної діяльності (метод навчальної дискусії, метод опори на життєвий досвід здобувачів, створення ситуацій пізнавальної новизни); методи контролю і самоконтролю (метод усного контролю (метод письмового контролю, метод тестового контролю).

10. Засоби діагностики успішності навчання

Усне індивідуальне та фронтальне опитування, співбесіда, аналітичні звіти, реферати, есе, презентації результатів виконаних завдань та досліджень тощо.

11. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточне тестування та самостійна робота						Середнє арифметичне за поточну роботу (максимально 50 балів)	Залік	Сума
Тема 1		Тема 2		Тема 3				
1.1	1.2	2.1	2.2	3.1	3.2			
25		25		25				
Тема 4		Тема 5		Тема 6				
4.1	4.2	5.1	5.2	6.1	6.2			
25		25		25				

Система нарахування рейтингових балів (поточний контроль¹)

№	Вид робіт за темами	Бали рейтингу (денна форма)	Бали рейтингу (заочна форма)
1	Тема 1.		
1.1.	Відповідь на семінарському занятті (2 години)	0 - 5	0 - 5
1.2.	Доповнення на семінарському занятті	0 - 2	0 - 2
1.3.	Виконання самостійної роботи до теми 1: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними;	0 – 10	0 – 10
1.4.	Виконання ІНДЗ до теми 1: - Підготовка презентації за обраною темою.	0 – 10	0 – 10

¹ Детальний розподіл балів та критерії оцінювання до кожного виду робіт представлені у «Системі оцінювання» та розміщені на електронній платформі підтримки навчання Moodle БДПУ

Максимум за тему 1		25 балів	
Тема 2			
2.1.	Відповідь на семінарському занятті 2.1. (2 години)	0 - 5	0 - 5
2.2.	Доповнення на семінарському занятті	0 - 2	0 - 2
2.3.	Виконання самостійної роботи до теми 2: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 - 5	0 - 5
2.4.	Виконання ІНДЗ до теми 2: - Словник термінів. - Таблиця; - Аналітичні завдання.	0 - 15 0 - 5 0 - 5 0 - 5	0 - 15 0 - 5 0 - 5 0 - 5
Максимум за тему 2		25 балів	
Тема 3			
3.1.	Відповідь на семінарському занятті (2 години)	0 - 5	-
3.2.	Доповнення на семінарському занятті	0 - 2	-
3.3.	Виконання самостійної роботи до теми 3: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 - 5	0 - 10
3.4.	Виконання ІНДЗ до теми 3: - Аналітичні завдання у вигляді таблиці (за кожне по 5 бали, всього 3)	0 - 15 0 - 5*3	0 - 15 0 - 5*3
Максимум за тему 3		25 балів	
Тема 4			
4.1.	Відповідь на семінарському занятті (2 години)	0 - 5	0 - 5
4.2.	Доповнення на семінарському занятті	0 - 2	0 - 2
4.3.	Виконання самостійної роботи до теми 4: • Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 - 10	0 - 10
4.4.	Виконання ІНДЗ до теми 4: • Аналітичне завдання у вигляді таблиці/інфографіки.	0 - 10	0 - 10
Максимум за тему 4		25 балів	
Тема 5			
5.1.	Відповідь на семінарському занятті (2 години)	0 - 5	-
5.2.	Доповнення на семінарському занятті	0 - 2	-
5.3.	Виконання самостійної роботи до теми 5: • Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 - 5	0 - 10
5.4.	Виконання ІНДЗ до теми 5: • Розроблений алгоритм+розроблена до нього презентація	0 - 15 0 - 10+ 0 - 5	0 - 15 0 - 10+ 0 - 5
Максимум за тему 5		25 балів	
Тема 6			
6.1.	Відповідь на семінарському занятті (2 години)	0 - 5	-
6.2.	Доповнення на семінарському занятті	0 - 2	-
6.3.	Виконання самостійної роботи до теми 6: - Підготовка додаткових питань та опитування за ними.	0 - 10	0 - 10
6.4.	Виконання ІНДЗ до теми 6: - Аналітичне завдання.	0 - 10	0 - 15
Максимум за тему 6		25 балів	

За підсумками навчання за один семестр здобувач вищої освіти може отримати 100 балів (50 балів² – поточне оцінювання + 50 балів – контрольне оцінювання (залік)).

Підсумкова кількість балів визначається за формулою:

$$m = \frac{3K_1 + 3K_2 + 3K_3 + 3K_4}{n} + 50 = 100$$

де m – кількість набраних балів за вивчений курс;

n – кількість залікових кредитів;

50 балів – екзамен або залік.

Загальна кількість балів за вивчений курс обчислюється таким чином: підраховується кількість балів, набраних під час поточного контролю за всіма заліковими кредитами, та ділиться на загальну кількість кредитів (визначається середній арифметичний бал). Потім до отриманого показника додаються бали, набрані під час заліку.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності		Оцінка за національною шкалою
90-100	A	зараховано
78-89	B	
65-77	C	
58-64	D	
50-57	E	
35-49	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни «Соціальна та демографічна статистика та моніторинг» для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання.
2. Навчальні мультимедійні презентації.
3. Навчальні фільми.

² Мінімальний допуск до заліку здобувача можливий за умови набрання ним 35 балів за виконані роботи протягом семестру.

13. Рекомендована література

Базова:

1. Борисова, Ю. В. Посібник до вивчення дисципліни «Соціальна і демографічна статистика» [Текст] / Ю.В.Борисова. – Д.: РВВ ДНУ, 2016. – 32 с.
2. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / За заг. ред. проф. І. Д.Зверевої. – 2-ге видання. – Київ, Сімферополь: Універсум, 2013. – 536 с.
3. Лугінін О.Є. Статистика [Електронний ресурс]: підручник для ст-тів ВНЗ / О Є Лугінін. К.: Центр навч. літ, 2011, 203 с.
4. Лугінін, О.Є. Статистика [Електронний ресурс]: підручник для ст-тів ВНЗ / О Є Лугінін. — К.: Центр навч. літ, 2011. – 253 с.
5. Оксамитна С., Стукало С. Динаміка соціально-класової самоідентифікації населення України. Українське суспільство: Моніторинг соціальних змін. Збірник наукових праць. Випуск 1 (15), том 1. – К.: Інститут соціології НАН, 2014. – 212 с.
6. Підгорний А. З., Самотоєнкова О. В., Ольвінська Ю. О., Вітковська К. В. Соціально-демографічна статистика: Підручник // За заг. ред. канд. екон. наук, професора А. З. Підгорного. – Одеса : ФОП Гуляєва В. М., 2016. – 424 с.
7. Соціальний захист населення України. Статистичний збірник. – К. : Державна служба статистики України, 2016. – 113 с.
8. Соціальні індикатори рівня життя населення. Статистичний збірник. – К. : Державна служба статистики України, 2015. – 204 с.
9. Соціально-демографічні характеристики домогосподарств України у 2016 році. Статистичний збірник. – К. : Державна служба статистики України, 2016. – 87 с.
10. Соціологія соціальної роботи: теорія та практика», авторами якого є М. Лукашевич та Ф. Шандор (Соціологія соціальної роботи: теорія та практика: Підручник. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2018. 232 с.

Допоміжна:

1. Лібанова Е. Міжнародні стандарти у соціальній статистиці: проблеми та перспективи запровадження. – К.: Проблеми статистики, 1999. 294 с.
2. Лобко, Н.В. З історії переписів населення на території України [Текст] / Н.В.Лобко // Суспільн.-політ. процеси на укр. землях: історія, проблеми, перспективи : зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Суми, 20 трав. 2011 р.) / редкол.: К.К. Васильєв [та ін.]; за заг. ред. С. І. Дегтярьова. Суми. 2011. Ч.1. С . 106 111.
3. Методика комплексної оцінки бідності. Затверджена Наказом Міністерства соціальної політики України, Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, Міністерства фінансів України, Державної службі статистики України, Національної академії наук України 08.10.2012 року № 629. 13 с.
4. Методика формування вибірових сукупностей для проведення у 2014-2018 роках вибірових обстежень населення (домогосподарств): умов життя домогосподарств, економічної активності населення та сільськогосподарської

діяльності населення к сільській місцевості. – К.: Держана служба статистики України, 2013. 204 с.

5. Методологічні положення з організації державного статистичного спостереження «Обстеження умов життя домогосподарств». К.: Державний комітет статистики України, 2011. 41 с.

6. Оксамитна С., Стукало С. Динаміка соціально-класової самоідентифікації населення України. Українське суспільство: Моніторинг соціальних змін. Збірник наукових праць. Випуск 1 (15), том 1. – К.: Інститут соціології НАН, 2014. 212 с.

7. Підгорний, А. З. Статистика ринків: навчальний посібник / А. З. Підгорний, О. В. Самотоєнкова. Одеса: Атлант, 2015. 408 с.

8. Поняття про соціальний моніторинг // *Соціологія. Соціологія праці*: веб-сайт. URL: Режим доступу: <http://www.Grandars.ru>

9. Самотоєнкова, О. В. Економічна статистика : навчальний посібник / О. В. Самотоєнкова, Ю. О. Ольвінська. Одеса : ОДЕУ, 2010. 182 с.

10. Самотоєнкова, О. В. Соціальна статистика : навчальний посібник / О. В. Самотоєнкова, Ю. О. Ольвінська. Одес: ОДЕУ, 2009. 102 с.

11. Соціологія соціальної роботи: теорія та практика», авторами якого є М. Лукашевич та Ф. Шандор (Соціологія соціальної роботи: теорія та практика: Підручник. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2018. 232 с.

12. Стеценко, С. Г. Демографічна статистика: з основами демографії: підручник для студ. ВНЗ / С Г Стеценко. К.: Вища школа, 2005. 415 с.

13. Столяров Г. С., Вороненко Ю. В., Голубчиков М. В. Статистика охорони здоров'я. Навч. посіб. К.: КНЕУ, 2000.

14. Удотова Л. Ф. Соціальна статистика. Підручник. К.: КНЕУ, 2002. 376 с.

15. Шишкін В. Методика оцінювання рівня людського розвитку. К.: Проблеми статистики, 1999. 416 с.

14. Інформаційні ресурси

1. Бібліотека БДПУ <http://edu.bdpu.org>

2. Сайт БДПУ <http://bdpu.org>

3. Верховна Рада України. Офіційний сайт (законодавство) <http://zakon4.rada.gov.ua/>

4. Державний комітет статистики України. Офіційний сайт (урядовий портал) <http://www.ukrstat.gov.ua/>

5. Медіатека ФДССО.